

Gondosan válasszuk ki a fa helyét, tegyünk támasztó karót a kis fa mellé

Hogyan ültessünk gyümölcsfát?

FOTÓ: FARKAS ATTILA

Gyümölcsfavásárlás után, amint hazaérünk, rögtön feltevődik bennünk a kérdés, hogyan is lássunk hozzá a csemete elültetéséhez, hogy az biztosan megéljen, és erőteljes, bőségesen termő fává fejlődjön. Ahogy a vásárlás során, úgy az ültetésnél is érdemes odafigyelni néhány tényezőre.

A frissen vásárolt csemetét első lépésként tegyük egy vederbe, és rövid időre, maximum néhány órára áztassuk be a gyökereit. A csemete gyökérzetének megártana az, ha napokig víz alatt lenne, de a faiskolától a kertünkig eltöltött idő alatt folyamatosan száradnak a gyökerek, ezért pótolni kell ezt a vízvesztést. Ha aznap nem ültetjük el, akkor a gyökérzetet körbevehetjük nedves homokkal vagy fűrészporral, ez megóvja a kiszáradástól, így akár több napig is elhalaszthatjuk az ültetést. A fiatal fát félre lehet helyezni egy szélvédettebb helyre, de semmiképpen se vigyük be a lakásba vagy fűtött garázsba.

Nagyon fontos, hogy az oltási pont kevéssel a talaj felszíne fölött maradjon

Családi program is lehet

Fagymentes, száraz időben fogjunk hozzá a fa ültetéséhez. Nagyon elázott vagy megfagyott talajban nemcsak ásni lesz nehezebb, hanem az ültetés sem lesz sikeres. A faültetés, különösen a gyümölcsfáé, egy kellemes hangulatú, emlékezetes családi program is lehet, ha egy napsütéses délelőttöt választunk, amikor a család apraja nagyja segíthet, részt vehet a munkában.

Alaposan válasszuk ki a fa jövőbeli helyét, gondoljunk arra, hogy mekkorára fog nőni tíz-tizenöt év múlva. Fontoljuk meg, hogy melyik részét fogja leárnyékolni az udvarnak, mert néhány év múlva arrébb ültetni a fát sokkal több időt fog felvenni, mint most megkeresni a megfelelő helyet.

Fél méter mély gödör

Ha több csemetét is ültetünk, nem árt, ha előbb pálcákkal kitűzdeljük a helyüket, és csak akkor fogunk hozzá a gödörásáshoz. Egy átlagos csemetének ázott gödör fél méter átmérőjű és fél méter mély legyen. Sekély ásóvágásokkal

vágjuk fel a gyepet, tegyük félre, majd ássuk ki a gödröt. A gödör alján és oldalán ásóvillával vagy néhány ásóvágással lazítsuk fel a földet. Ha a termőtalaj vékony, és a föld nagyon rossz minőségű, köves, agyagos vagy szélsőségesen homokos, akkor lehetőség szerint használjunk majd más talajt a visszaföldelésnél. Érdemes az ásás során a talaj felső arasznyi rétegét – melynek szerkezete sokkal jobb – külön kupacba tenni, és az ültetés során majd ezzel venni körbe a gyökérzetet.

A gödörbe érett trágyát vagy műtrágyát nem kell, friss istállótrágyát pedig nem szabad tenni. Ha a gyökérzetet körülvevő talaj tápanyagban nagyon gazdag, akkor a gyökerek az első néhány év során kevésbé fognak elágazni, szétterülni a talajban, célunk pedig az, hogy a fa minél erőteljesebb, minél jobban szerteágazó gyökérzetet fejlesszen. A jól fejlett gyökérzet nagyban hozzájárul a későbbiekben a fa szárazságtűréséhez, illetve ahhoz, hogy stabilan tartsa a törzset és a koronát. Az átlagos kerti talaj éppen elég tápanyagot tartalmaz ahhoz, hogy a fa jó fejlődésnek induljon, mint már

fentebb említettem, csak akkor kell javítani rajta, ha szélsőségesen rossz minőségű.

Támasszuk meg!

Mivel minden csemetének gyenge a gyökérzete, ezért egy támasztó karóra lesz szükségük az első évben. Ha a karót

A frissen vásárolt csemetét első lépésként tegyük egy vederbe, és rövid időre, maximum néhány órára áztassuk be a gyökereit.

fügőlegesen, a csemete törzsével párhuzamosan fogjuk elhelyezni, akkor ez kerüljön először a gödörbe. Általában elterjedt gyakorlat, hogy a támasztó karó a csemete északi oldalára kerül, de erősen szeles helyen tehetjük ettől eltérően, ha úgy jobban fogja tartani a kis fát. Ha a karót srégen helyezük el, aminek előnye, hogy nem lesz a fa gyökereinek közvetlen

közelében, akkor a fa elültetése után is beszűrhatjuk a talajba.

Ne kerüljön mélyre

Mielőtt a gödörbe kerülne a csemete, a gyökérzetét még egyszer mártogassuk vízbe vagy nagyon híg sárba. Szokatlanul száraz talaj esetén töltsünk a gödörbe is egy-két veder vizet, hogy a gödör környékén lévő talaj elázzon. A gödör aljára szórjunk néhány centis réteget porhanyó, laza földből, majd helyezzük erre rá függőlegesen a csemetét. Győződjünk meg arról, hogy nincs túl mélyen, ami azt jelenti, hogy az oltási pont kevéssel a talaj felszíne fölött legyen, ez nagyon fontos. Ha másodmagunkkal dolgozunk, akkor egyikünk tartsa a megfelelő helyzetben a csemetét, amíg a másik kis adagokban elkezd a gyökérzetre rászórni a földet. Ajánlott a talaj felső rétegének használata, és a fácska finom fel-le rázogató, a betakarás kezdetén, hogy a talajmorzsák minél jobban hozzátapadjanak a gyökérzethez. Miután teljesen elföldeltük, enyhén megtömöríthetjük a talajt a lábunkkal, de ne tapossuk körbe a fát, a fa körül a talaj szintje legyen egy nagyon kicsit mélyebben, mint a környezet, hogy az esővíz

majd ott összegyűljön, és öntözni is könnyebb legyen.

Ne feledjük az öntözést!

Áztassuk jól át a talajt a csemete körül, és az öntözésre ne csak az elkövetkezendő hetekben, hanem a következő két évben – különösképpen nyáron – figyeljünk oda. A csemete törzsét valami puha, rugalmas anyaggal (pl. rossz bicikligumival) kössük a tartó karóhoz. A fa körül a gödör felszínét beboríthatjuk mulcsozó anyaggal, ez visszafogja a gyomok megjelenését, és csökkenti a talaj kiszáradását is.

Ha telkünk elhelyezéséből adódóan megtörténhet, hogy vadnyulak vagy őzek járnak arra, akkor mindenképp vegyük körbe valamiféle védelemmel a frissen ültetett fát.

A jól ültetett fa nagyon szépen fog fejlődni, hamarabb termőre fordul, és betegséggel szemben is ellenállóbb lesz, mint egy olyan, ami csak bele volt ásva a földbe, a csemeteültetés emléke pedig mindig eszünkbe jut, ha szüretelünk a fáról.

Örömteli kertészkedést!

FARKAS ATTILA